

**Reuerendi Patris P. Hieremiæ Drexelii e Societate Iesu
Opera omnia**

Duobus nunc Voluminibus comprehensa, & libellis ante hac non editis
aucta ; Illvstrata, Indicibvs Moralibus, Locorum S. Scripturæ, Capitalium
Mysteriorum fidei, Rerum, & Concionum quouis anni tempore habendarum
; Congestis Et Compositis Methodo prorsus, alijs Auctoribus inusitata ; Sed
Theologis ...

Indicibvs Illvstratvs Et Avctvs Concionatoriis

Drexel, Jeremias

Antverpiæ, 1643

Sect. V. Simon Cyrenæus Christi crucem portat.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77031](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77031)

adhibuit, sed quem ipse portavit. Hic ille cutus est, quo non Elias tantum, sed omnes Christi Patentes amici evehantur ad caelum: Hoc equo super astra vehimur. Ita Christus bajulans sibi crucem exivit.

Jam à primo mundi ortu variè præcesserunt imagines hujus ab urbe lucaiosissimi exitus. 1. En innocens Abel ab invidio fratre Caino educitur, ut occidatur.

2. En Noë justus comportat ligna ad arcæ fabricam servando generi humano, ab igneo æternitatis diluvio.

3. En obediens Ilaas suis ipse humeris lignorum fascem defert apparando sacrificio, jugulandus ipse in victimam.

4. En Jacob peregrinus suas ipse gestat scalas caelo applicandas, per quas evadamus ad sidera.

5. En fortissimus Josue divino jussu clypeum suum levavit contra civitatem Hai, nec contraxit manum, quam in sublime portexerat tenens clypeum.

6. En Moses in monte passis brachiis oraturus, fert secum virgam, quæ aliquando versa fuerat in viperam. Hac virgâ percussa est petra, & è petra vulnere scaturit aqua. Crux olim maledicta, hunc mortentium refugium, & in regum fronte ornamentum.

7. En Eliseus venit ad aquas cum ligno, sequitur perditam extracturus. In montem cum trabe tendit Christus humanam gentem liberaturus.

8. En Abimelech, qui arrepta securi præcise arboris ramum, impositumque ferens humero, dixit ad socios: Quod me vidistis facere, citò facite. Ita Christus crucem præferens, beato Lucâ teste, dicebat ad omnes: Si quis vult post me venire, abneget semetipsum, & tollat crucem suam quotidie, & sequatur me.

9. En Eliacim indutus tunica crucentâ, cingulo præcinctus novo, clavem domûs David super humerum fert referendo paradiso.

10. En David rex cum sua citharâ, æterni Patris iram, & furibundam genus humanum placaturus montem conscendit, ut ab omnibus audiat.

11. En Salomon pacificus suum ipse thronum defert ad locum judicii. Non fuit tale solum in universis regnis.

12. En summus Sacerdos, qui suis humeris portat altare, in quo ipse Sacerdos fiat, sacrificium pro salute mundi.

13. En paterfamilias diligentissimus candelastrum adfert, cui cereus infigatur orbi universo lumen præbiturus.

14. En strenuus dux prodit, tentorium suum in colle fixurus.

15. En signifer animosus, mori certus, signum sibi hominis erecturus in monte, urbem deserit.

16. En filius charissimus à Patre missus accipere de fructu vineæ, quem cum vidissent coloni, cogitaverunt intra se dicentes: Hic est heres, occidamus illum, ut taverunt intra se dicentes: Hic est heres, occidamus illum, ut nostra fiat hereditas. Et ejectum extra vineam occiderunt.

17. En vit proflusus, castis, prout lex vetus jubet, ejectus.

18. En Lazarus ulcerosus, canibus circumdatus ex urbe pellitur, ut cespiti vel ligno immoriatur.

19. En æger moribundus suum ipse lectulum deportat, ut in loco sibi destinato moriatur.

20. En agnus verè mitissimus ad aram & ad lanienam ducitur, prout prædictum.

Ilaas, sicut ovis, inquit, ad occisionem ducetur, & quasi agnus coram tendente se obmutescet, & non aperiet os suum. Et Hieremias, Et ego, inquit, quasi agnus mansuetus, qui portatur ad victimam, & non cognovi, quia cogitaverunt super me consilia, dicentes: Mittamus lignum in panem ejus, & eradamus eum de terra viventium, & nomen ejus non memoretur amplius. Portò illud Ilaæ vaticinium cum Regina Candacis quaestor in curru legeret, & Philippus Apostolus vi divinâ comes ei adjunctus explicaret, ita motus est vir ille peregrinus, ut animo in hunc ipsum patientissimum Jesum converso promptissimè dixerit: Credo Filium Dei esse Christum Jesum; mox ad aquas currum suum subsistere jussit, & ritu Christiano ablui voluerit. Et quem ista non intimè afficiant, si animo cernat agnellum unicum inter tot lupos & leones educi ad lanienam? Et ubi nunc Franciscus Assisius vir mitissimus, agnos à cultro & macello redimere solitus? nemo patronorum, Angelorum nec unicus subsidio est. In furto saltem unus cum hoc Domino suo locutus, ad furios

A eum cruciatus animavit. Jam meri cernuntur hostes; illorum medius innocens Jesus.

Evigilet hic aliquantum animus, & attendat, quid im-

menfus populus de hoc ræo sentiat dicatque. Creduntur certè ad illud Paschatis tempus Hierosolymis convenisse quadragies centena millia hominum, sive quatuor miliones capitum. A populo tam numero partim civium, partim peregrinorum spectatus Christus & irrisus largissimè. Variè se vulgus in hoc edmitatu divisit.

Aliis præcurrere placuit & agmen totum antevertere, ut commodum spectandi locum in Golgotha occuparent; sequebantur alii & ponè ambulabant; pars civium plurima per fenestras effusa, hanc cruciatorum pompam, quæ in montem ducebatur, avidissimis oculis hauriebat. Christum euntem Centurio & Tribunus militaribus copiis pedestribus & equestribus cingebant; proximè ibant milites crucifixuri reos. A tergo sequebantur non sine risu & facetiis Scribæ, Pharisæi, & seniores populi. Spectaculum futurum omnes exivit urbe, magnates etiam & primi nominis, præsertim qui è sacro Senatu necem Domino procurarunt. Nec desuerunt in viâ piæ matronæ, quæ deplorabant judicium tam injun-

quum. Quod beatus Lucas memorans, sequitur autem illum, inquit, multa turba populi, & numerum quæ plangebant & lamentabantur eum.

Et quales hie populi sermones, quæ confabulationes, qui plausus & irrisus? Putavimus, ajebant, hunc esse virum sanctum, sospitatorum, prophetam magnum, & en seductorem maximum, en regem nostrum. Innumeri sermones ejulcemodi in hunc reum dicebantur. Prædixit hoc David: Omnes videntes me, deriserunt me, locuti sunt labiis, & moverunt caput.

S. V. Simon Cyrenæus Christi crucem portat.

Non fuit miserationis, sed crudelitatis, crucem Christi imponere Simoni. Verebantur, ne Dominus succumberet oneri, & exanimatus concideret sub pondere, mortisque suâ præverteret crucis tormenta.

Ubi enim observarunt Christum tam lentè, adeoque fracto gressu incedere, tories sub onere collabi, ne igitur forsitan supplicii montem non attingeret, & in ipsâ moreretur viâ, circumspexerunt, quomodo crucem ab ipso in alium transferrent, non miseratione ducti, sed invidiâ sanguinariâ impulsî, & cruoris ex alto hauriendi sitientes; in cruce vivum spectare, id summæ voluptatis futurum censuerunt. Hoc certè non Romani urgebant, sed Judæi, eorum tamen nullus maledictum illud lignum, quæ fieret exleges, tangere sustinebat. Hominem ergo alienigenam, nomine Simonem, ex oppido Cyrenæ, in urbem properantem excipientes adegerunt, ut Christi crucem in se reciperet, & ad locum supplicii deportaret. Vir erat à Judæorum sacris planè alienus, idcirco non multis rogatus est, ut id faceret: Melis nolis, ajebant, hoc tibi faciendum. Ita totâ Hierosolymorum urbe vir nullus fuit, qui hanc Christo gratiam gratificaretur, eumque tanto pondere sublevaret. Panes, pisces, valetudinis donum promptissimè ab eo acceperunt, qui jam in extremis angustiis juvet, nemo est omnium, nemo hunc hominem fatetur nosse; omnes religioni ducunt crucem contingere; infontem Christum crucifigere in religionem nemo trahit. Imago mundi viva: optifer amicus in necessitate rarus est. Simon nolens volens fit cruciger. Causæ Judæis sanguinariis erant plures.

1. Ne homo ille dum duceretur, exspiraret, in cruce vivum cernere, summi, quod diximus, voti fuit.

2. Jam hora erat sexta Judæorum, seu meridies, nostra duodecima & ultra. Nam Joannes de illo tempore, quo sententia mortis nondum lata, hæc asserit: Erat autem Paschæ Pascha, hora quasi sexta. Ergo Christi flagellati longum & nimis quæ extractum fuit supplicium.

3. Nec dubium, quin Pilati milites prandere voluerint; alii cum

Quor ho- mines Hierosolymis convenisse ad illud tempus Paschatis credantur?

Luc. cap. 23. vers. 27.

Psal. 21. v. 8.

Ex invidia & crudelitate crucem Christi imponerunt Simoni Cyrenæo.

* Irregularis, immunda.

Nullus Judæorum voluit Christum à tanto pondere sublevare.

Causæ cui Simon factus sit cruciger.

Joan. e. 19. vers. 14.

hūm vix cogitabant, invidia passi. O invidia bellua mul-
rō immanissima, d̄ invidia malum longē pestilentissi-
mum, suum ipsa supplicium, homicidii radix, quæ non
solum multos, sed & optimos subinde inficit! 4. Ur-
gebant Judæi, ne Pilatus fortē pœnitens facti sententiam
revocaret.

An verò Simon Cyrenæus crucem unā cum Christo
portarit, an solus, non multis disputem. Plerique omnes
ajunt, Simonem solum reliquā viā ad deferendam hanc
molem succollasse. Via verò ē Prætorio Pilati in mon-
tem Golgotha, (quod Christianus Adrichomius in-
dustriē metitur) mille trecentos viginti passus & unum
habuit. Hic idem accuratus auctor addit, quo loco
Christus sub cruce cœtuerit, quo mater ei occurrerit,
quo Veronica linteum appresserit, quo mulieres plo-
rantes substititerit, quo Simon crucem a Christo accep-
perit; quod denique Christus hac lugubri pompā per
portam veterem judicariam exierit. Hic paucula nobis
ē Simone Cyrenensi discenda.

I. Hic Christo succenturiatus cruciger, homo fuit
exterus, peregrinus, advena, qui nihil minus cogitaret,
quā eo die portare crucem. Quod nos ea, quæ cruci-
ant & affligunt, tam iniquo animo perferamus, quod
reluctemur, & quidquid molestatum est, amoliri cu-
piamus, id ferē causā est, quia nos esse peregrinos ægrē
persuademur. Ah miseri, nescio quam hic patriam &
manentem civitatem somniamus. Si nos advenas & pere-
grinos gereremus, multo majori æquanimitate ac pa-
tientia, quidquid rerum adversarum est, perferemus.

II. Hic Simon Cyrenæus Dominicam crucem sus-
cipere coactus est. Hunc, inquit Matthæus, angariave-
runt, ut tolleret crucem ejus. Quam pauci sunt, qui multa
pro Christo & facere & pati cupiant! Quis est qui ge-
nerosē aulic dicere: Domine, etiam amplius me afflige.
Et hæc mihi sit consolatio, ut affligens me dolore non parcas.
Plerique omnes horremus & refugimus omnem mole-
stiam pro Christo tolerandam. Hinc Deus saluti no-
stræ consulens, vel invitis nobis ingerit amarum sed sa-
lutarem absinthiæ calicem bibendum.

III. Si scisset Simon, quis esset ille homo qui eam
crucem prior portavit, si scisset Heraclium Imperato-
rem nudis pedibus, veste plebejā, reverentiā summā suis
humeris hanc ipsam crucem portaturum, reverē & ipse
illam osculatus humero paratissimo excepisset. Credi-
bile tamen est, eum aliquid divini luminis hausisse, &
necessitatem hanc in rationem vertisse, libenter deni-
que fecisse, quod initio facere detestātar. Nimirum fa-
bricando fabri sumus, & crucem sapius ferendo, perfer-
re illam discimus; nec enim pauca sunt, quæ incipimus
inviti, demum volentes absolvimus. Angeli Lothum
cum familiā pœne invitum eduxerunt Sodomā; edu-
ctus beneficium æstimavit, & gratias egit. Ad initia re-
rum carnestiaria se contrahit & abhorret, demum
sua se necessitati attemperat & paret.

IV. Simonis Cyrenæi labor in perferendā cruce
brevis, eo tamen sibi suisque filiis æternam inter Chri-
stianos memoriam peperit. Et angariaverunt, inquit Mar-
cus, prateritum quempiam, Simonem Cyrenæum, venien-
tem de villā, patrem Alexandri & Rufi, ut tolleret crucem ejus.
Brevis est omnis labor & dolor noster, sed memoria
justi æterna, præmium perenne. Id solum est longum,
quod est æternum; breve est, quidquid desinere potest.
Quod Hieronymus egregiē confirmans, Debemus, in-
quit, animo præmeditari, quid aliquando futuri sumus; quod,
velimus nolimus, abesse longius non potest. Nam si nongentos
vita annos excederemus, tamen nihil esset præterita longitudo,
quæ esse desisset. Hoc Petrus pectoribus nostris altē infi-
xum cupiens, In quo exultabit, inquit, modicum nunc si
oportet contristari in variis tentationibus. Non negat ē do-
loribus & ærumnis nasci tristitiam, sed ait esse brevem
& modicam.

§. VI. Veronica Christi vultum linteum abstergit.

Adem hac viā, quā Dei Filius ducebatur ad mor-
tem, occurrit pia matrona civis Hierosolymitana
Veronica, ut Christi sub cruce fatiscens sudorem, la-
crymas, spumam, sanguinem toto vultu parum linteum ab-
stergeret. In hoc Christus effigiem suam depinxit inter-
eundum. Nihil artis defuit huic pictori. Hoc linteum
solo divini vultus appressu mirabiliter expictum, hodie
que summæ venerationis est Romæ in divi Petri æde.
Methodius & Marianus Scotus ajunt miracula per hoc
parata. Hoc Veronicæ pietas obtinuit. Neque verò
quisquam Christo vel leve obsequium detulit, quin
grande præmium retulerit. Veronica Christi effigiem
& iconisimum, Christum a Christo pictum acqui-
vit. Magdalena elogium per orbem ingens obtinuit.
Amen dico vobis, ait Christus, ubicumque predicatum
fuerit Evangelium istud in universo mundo, & quod fecit hæc
narrabitur in memoriam ejus a. Mulieres, quæ Christum
lacrymis comitabantur, documentum & solatium im-
petrātunt. Simon Cyrenæus sui memoriam & æter-
num nomen reportavit. Joannes Christi frater factus
novam sibi Matrem comparavit. Nicodemus & Joses
actionis sanctæ monumentum adepti sunt sempiternum.

Cor Christi amore plenissimum, Judam proditorem
a complexu & osculo non repellit. Malcho læso auricu-
lam restituit, Petro neganti veniam impertit, cum ma-
tribus suorum hostium colloquia facit, pro militibus
crucifigentibus preces fundit, latroni paradisum pro-
mittit, pro nobis omnibus viam ad mortem conficit.
Et hæc illa est semita, quæ ducit in paradisum. Hic sa-
piencia in plateis dat vocem suam, in capite turbarum clam-
tat, in foribus portarum urbium profert verba sua b. Hic in pu-
blicis compitis Dei Filius pingit, & seipsum depingit
cor nostrum sit linteum, quod divinissimi vultus pictu-
ram excipiat.

Carolus V. moriturus, filio Philippo Hispaniarum
Regi secundo, ex arcuā cilicium & flagrum sanguine
unctum protulerat, & in sui dederat monumentum, pi-
gnus amoris. Idem Philippus secundus fecit jam morti
vicinus, & Philippo Tertio parentis & avi donum, in
libelli memorialis vicem obtulit. Munusculum pium,
& inter regia cimelia jure custoditum. Sed videte quod
sui monumentum c. Christus nobis omnibus & singulis in
itinere ad mortem reliquerit, linteum sui vultus pic-
tū insignitum. Hoc maximi thesauri loco asservemus
studiosissimē; ad hoc ectypum, ad iconisimum istum in
meroribus, angustiis, doloribus quibuscumque consu-
giamus, hoc patientiæ speculum consulturi, omnes hic
studoris, lacrymarum, sanguinisque guttulæ ad fortiter
pro Christo patiendum exhortantur, & animant. In-
spice, & fac secundum exemplar d.

Neque solum Veronica, sed & alia matronæ in
Christum piē obsequiose suas illi saltem lacrymas in
hoc mœstissimo itinere consecrāverunt. Beatus Lucas
comitatum hunc commemorans, Sequēbatur autem il-
lum, inquit, multa turba populi, & mulierum, quæ plange-
bant & lamentabantur eum. Qui in hac pompā fletent,
pauci numerabantur; qui riderent & illuderent, innu-
meri. Mater Christi, Magdalena, ceteræque mulieres
piæ Christi comites, & forsitan Petrus, hanc viam lacy-
mis signāverunt; aliorum omnium risus & irrisus audie-
bantur. Hi mores etiamnum vigent. Flete pium, inter
nos perquam esse rarum. Nam etsi causas fletu pluri-
mas, vix ullas ridendi habeamus, ridere tamen quam
flete malumus. Annæus aliter philosophatus. Cur sciam,
scio, inquit, nempe ob meipsum, nondum reperi cur rideam.
Larga ubique fletu & assidua materia. Cur enim in
hilaritatem risumque convertamus animos? Ob præ-
terita? jam abierunt. Ob futura? nondum adfuerunt, res
plant

Solum Si-
monē cru-
cē portasse
plerique
asserunt.

Supra
3000. pe-
dum Christi
Adrich. in
sua Hierosol.
num. 183.
Quædam
ē Simone
Cyrenensi
discenda.

1. Homo
fuit extre-
mus, pere-
grinus, ad-
vena, qui
crucē por-
tare eo die
non cogi-
tabat.

2. Quod
Dominicā
crucem
suscipere
coact⁹ est.
Mat. 27.
vers. 32.
Marc. 15.
vers. 21.
Iob cap. 6.
vers. 10.

3. Quis ille
homo esset
qui prior
eam crucē
portave-
rat, igno-
rabat.

Gen. cap. 19.
vers. 16.

4. Labor in
perferendā
cruce bre-
vis, sibi &
filiis inter
Christia-
nos me-
moriam
peperit.
Marc. 15.
vers. 21.
Hieronym.
epist. 3.

1. Pet. cap. 1.
vers. 6.

Qui
equi
sadi
qui
rim
feru
Sic
Chr
ram
de
ver
dam
doc
spon
ate
cru
afit
com
tatio
Luc.
tes.
&
Sene
Pol
Vbiq
ga
&
fistia